

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju
MISIJA NA KOSOVU

Izveštaj Misije OEBS-a na Kosovu 02/2010.
o nadgledanju Skupštine Kosova
1. marta 2010. – 30. aprila 2010.

Navodi

- **Skupština usvaja svoj novi Poslovnik rada**
- **Skupština usvaja Nacrt zakona o instituciji narodnog advokata**
- **Skupština razmatra godišnje izveštaje pet nezavisnih institucija**
- **Skupština usvaja deklaraciju o delovanju srpskih paralelnih struktura na Kosovu**
- **Skupština raspravlja o protestu od 10. februara 2007.**

1. Istorijat

Ovaj 67. izveštaj o nadgledanju je izrađen u skladu sa smernicama Unmikovog stuba III za izgradnju institucije (OEBS) za nadgledanje Skupštine Kosova, koji datira od 26. novembra 2002, i zasnovan je na usaglašenosti sa Poslovnikom o radu usvojenim na plenarnoj sednici od 20. maja 2005, a izmenjen je na plenarnoj sednici 1-2. juna 2006. i plenarnoj sednici 18. septembra 2007.

Misija OEBS-a na Kosovu je nadgledala sedam redovnih plenarnih sednica, 4. marta, 11. marta, 18. marta, 1. aprila, 8. aprila, 15. aprila i 29. aprila kao i osam sastanaka Predsedništva, 1. marta, 9. marta, 16. marta, 30. marta, 6. aprila, 13. aprila, 20. aprila i 28. aprila.

2. Pregled

Plenarnom sednicom od 4. marta predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (Demokratska Partija Kosova - PDK), i član Predsedništva, gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Osamdeset sedam članova Skupštine je prisustvovalo na plenarnoj sednici od 4. marta.¹
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 4. marta:
  - **Debata o delovanju srpskih paralelnih struktura na teritoriji Kosova**
(Debata je održana na zahtev parlamentarne grupe Demokratski Savez Dardanije (LDD). Na početku rasprave, sponzor debate, gosp. Lulzim Zeneli (LDD), je dao uvodnu izjavu; on je praćen predstavnicima parlamentarnih grupa i nekoliko ostalih članova Skupštine. Na kraju rasprave, deklaracija je usvojena sa 52 glasa za i dva glasa protiv.²)

¹ Ovaj broj poslanika saopšten je od strane predsednika Skupštine na početku plenarne sednice. Ipak ovaj broj poslanika ne odgovara ukupnom broju glasova za tačke dnevnog reda niže jer ne uključuje uzdržane i broj članova koji se uopšte nisu izjasnili o njihovom glasu.

² Tekst deklaracije glasi sledeće: "(a) Skupština Kosova ponovo potvrđuje obavezu za poštovanje i potpuno sprovođenje Ustava Kosova na celoj teritoriji Kosova garantujući teritorijalni integritet i nepovredljivost njenih međunarodno priznatih granica; (b) Skupština Kosova pozdravlja deklaraciju međunarodne upravne grupe Kosova, koja datira od 8. februara 2010, koja izražava potpunu podršku, više angažovanje kosovskih institucija u pogledu severa Kosova; (c) Skupština Kosova se angažuje da obezbedi da svi građani Kosova zakonom

Plenarnom sednicom od 11. marta predsedavao je predsednik Skupštine, gosp. Jakup Krasniqi (PDK), i član Predsedništva, gosp. Etem Arifi (Demokratska Aškalijaska Stranka Kosova/PDAK).

- Šesdeset četiri člana Skupštine je prisustvovalo sednici od 11. marta.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 11. marta :
  - Pitanja za vladu za usmene odgovore
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izmeni i dopuni Zakona o upravnom postupku (Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 62 glasa za i nijedan glas protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o instituciji narodnog advokata (Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 58 glasova za i osam glasova protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma (Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 69 glasova za i nijednim glasom protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izmeni i dopuni Zakona o porezu na dodatnu vrednost (Nacrt zakona je bio usvojen u načelu sa 57 glasova za i jednim glasom protiv)
  - Razmatranje preporuke Odbora za zakonodavstvo i pravosudna pitanja u pogledu imenovanja jednog člana Komisije za imovinske zahteve (Imenovanje je usvojeno sa 53 glasa za i nijedan glas protiv.)

Plenarnom sednicom od 18. marta Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine, gosp. Jakup Krasniqi (PDK), i član Predsedništva, gosp. Ibrahim Gashi (Alijansa Novo Kosovo/AKR).

- Šesdeset tri člana Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 18. marta.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 18. marta:
  - Debata o Nacrtu strategije za energiju za period 2009-2018. (Ministar za energiju i rudarstvo dao je uvodnu izjavu o Nacrtu strategije, popraćen predsedavajućim Odbora za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju, šefovima parlamentarnih grupa i nekoliko drugih članova Skupštine. Na kraju debate, predsednik Skupštine je ovlastio Odbor za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju da razmotri Nacrt strategije i podnese preporuke Skupštini, koje bi se izglasale na sledećoj plenarnoj sednici.)

Plenarnom sednicom od 1. aprila Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine, gosp. Jakup Krasniqi (PDK), i član Predsedništva, gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Devedeset jedan član Skupštine je prisustvovao plenarnoj sednici od 1. aprila.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 1. aprila:
  - Pitanja za vladu za usmene odgovore
  - Treće razmatranje Nacrta zakona o antidamping merama (Nacrt zakona je usvojen sa 68 glasova za i jednim glasom protiv)
  - Razmatranje predloga vlade vezanog za imenovanje članova odbora Regulativnog železničkog autoriteta Kosova

---

zaštićeni. Skupština Kosova ceni podršku Evropske Unije i međunarodne zajednice u osiguravanju da su svi građani demokratski predstavljeni na centralnim i lokalnim nivoima, da imaju koristi od usluga i investicija i da imaju pristup pravnom sistemu; i (d) Skupština Kosova ponovo potvrđuje svoje angažovanje za lokalnu samoupravu i decentralizaciju u skladu sa Opštim predlogom o utvrđivanju statusa Kosova, Ustavom Kosova i drugim relevantnim zakonodavstvom.”

- (Imenovanja su usvojena sa 53 glasa za i nijednim glasom protiv)
- Ratifikacija Sporazuma o kreditu i finansiranju između Vlade Kosova i Nemačke KfW banke³
(Sporazum je ratifikovan sa 91 glasom za i tri glasa protiv)
- Razmatranje preporuka Odbora za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikacije u pogledu Nacrta strategije za energiju za period 2009-2018.
(Preporuke su usvojene sa 54 glasa za i šest protiv)

Plenarnom sednicom od 8. aprila Skupštine Kosova predsedavao je član Predsedništva, gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Osamdeset i dva člana Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 8. aprila .
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 8. aprila:
  - Debata o protestu pokreta ‘Vetë-vendosja’ (Sampopredeljenje) koji je održan 10. februara 2007.
(Predsedavajući sednice je dao uvodnu izjavu, popraćen šefovima parlamentarnih grupa i nekoliko ostalih članova Skupštine. Debata je zaključena bez stavljanja na glasanje zahteva podnocioca peticije.⁴)

Plenarnom sednicom od 15. aprila Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine, gosp. Jakup Krasniqi (PDK), i član Predsedništva, gosp Naim Maloku (AAK).

- Osamdeset pet članova Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 15. aprila.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 15. aprila:
  - Pitanja za vladu za usmene odgovore
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o državnoj upravi
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 30 glasova za i 28 glasova protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izmeni i dopuni Zakona o navodnjavanju poljoprivrednog zemljišta
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 66 glasova za i dva glasa protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o sudovima
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 62 glasa za i jednim glasom protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o štrajku
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 39 glasova za i 14 glasa protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o električnoj energiji
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 47 glasova za i osam glasova protiv)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o poštanskim uslugama

³ KfW bankarska grupa je razvojna banka čiji je vlasnik Nemačka Vlada, smeštena u Frankfurtu. Njeno ime potiče od Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), što znači Institut za kreditnu obnovu, i u vlasništvu je Savezne Republike Nemačke i država Nemačke. Cilj ovog sporazuma jeste izgradnja linije prenosa energije 400 kV snage između Albanije i Kosova. KfW će pružiti Vladi Kosova € 33,500,000 koji je sačinjen od finansijskog doprinosa do € 16,500,000 i kredita do € 17,000,000.

⁴ Obratite pažnju da je “Komisija protiv pravnog postupka Albina Kurtia,” sačinjena od članova pokreta ‘Samoopredeljenje’ i nekoliko ostalih lokalnih NVO, podnela Predsedništvu Skupštine javnu peticiju sa 145,769 potpisa građana koji su tražili “obustavljanje pravnog procesa protiv Albina Kurtia i istraživanje o ubistvima, koja su se desila tokom protesta od 10. februara 2007.”. Pored toga ‘Komisija’ je zatražila od Predsedništva da održi jednu parlamentarnu sednicu da bi razmotrila ova pitanja. Predsedništvo je 16. marta razmotrilo peticiju i odlučilo da zatraži mišljenje Odbora za ljudska prava, polnu ravnopravnost, nestale osobe i javne peticije i od Odbora za zakonodavstvo i pravosudna pitanja. Nakon toga, dva odbora su preporučila Predsedništvu da održi debatu o slučaju Albina Kurtia pošto je ispunio pravne zahteve i Predsedništvo je otuda zakazalo plenarnu debatu o pomenutom pitanju.

- (Nacrt zakona je usvojen sa 62 glasa za i jednim glasom protiv)
- Drugo razmatranje Nacrta zakona o dijaspori Kosova
(Nacrt zakona je usvojen sa 59 glasova za i jednim glasom protiv)
- Drugo razmatranje Nacrta zakona o izmeni i dopuni Zakona o porezu na dodatnu vrednost
(Nacrt zakona je usvojen sa 54 glasa za i sedam glasova protiv)
- Drugo razmatranje Nacrta zakona o izvršenju međunarodnih sankcija
(Nacrt zakona je usvojen sa 56 glasova za i jednim glasom protiv)
- Razmatranje predloga Vlade vezano za imenovanje direktora i zamenika direktora Regulatornog organa za otpatke i vodu
(Imenovanja su usvojena sa 57 glasova za i sedam glasova protiv)
- Razmatranje predloga u pogledu uspostavljanja *ad hoc* Odbora za selekciju članova Saveta nezavisne komisije za medije
(Predlog je usvojen sa 63 glasa za i dva glasa protiv)
- Informacija LDK i AAK parlamentarnih grupa vezana za zamenu članova odbora

Plenarnom sednicom od 29. aprila Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine, gosp. Jakup Krasniqi (PDK), i član Predsedništva, gosp. Naim Maloku (Alijansa za Budućnost Kosova/AAK).

- Devedeset i četiri člana Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 29. aprila
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 29. aprila:
  - Pitanja za vladu za usmene odgovore
  - Drugo razmatranje Nacrta Poslovnika Skupštine Kosova
(Nacrt poslovnika je usvojen sa 90 glasova za i nijednim glasom protiv)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o civilnoj službi Kosova
(Tačka je odložena za sledeću plenarnu sednicu⁵)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o platama civilnih službenika
(Tačka je odložena za sledeću plenarnu sednicu)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o sudskoj medicini
(Nacrt zakona je usvojen sa 70 glasova za i nijednim glasom protiv)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o zaštiti ličnih podataka
(Nacrt zakona je usvojen sa 72 glasa za i nijednim glasom protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o porezu na nepokretnu imovinu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 53 glasa za i nijednim glasom protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o upravnom sporu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 60 glasova za i nijednim glasom protiv)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o meteorologiji
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 69 glasova za i nijednim glasom protiv)
  - Razmatranje godišnjeg izveštaja Nezavisne komisije za medije za 2009 godinu.
(Izveštaj je usvojen sa 60 glasova za i nijednim glasom protiv)
  - Razmatranje godišnjeg izveštaja Regulatorne komisije za javnu nabavku za 2009 godinu
(Izveštaj je usvojen sa 52 glasa za i dva glasa protiv)
  - Razmatranje godišnjeg izveštaja Organa za razmatranje javne nabavke za 2009. godinu

⁵ Drugo razmatranje Nacrta zakona o civilnoj službi i Nacrta zakona o platama civilnih službenika je odloženo za plenarnu sednicu od 13. maja sa ciljem da bi dali više vremena Odboru za javnu administraciju, lokalnu samoupravu i medije i Odboru za zakonodavstvo i pravosudna pitanja da razmotre i uskalde njihove preporuke vezane za ova dva nacrta zakona.

- (Izveštaj je usvojen sa 49 glasova za i tri glasa protiv)
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Agencije za antikorupciju za 2009. godinu (Izveštaj je usvojen sa 58 glasova za i nijednim glasom protiv)
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Kosovskog penzijskog trusta za 2009. godinu (Izveštaj je odbijen sa 15 glasova za i 49 glasova protiv)
- Razmatranje predloga vlade u vezi imenovanja članova Nezavisnog odbora za žalbe (Imenovanja su odbijena sa 38 glasova protiv i 20 glasova za)
- Razmatranje predloga vezanog za imenovanje članova Upravnog saveta Kosovskog Instituta za Pravosuđe (Imenovanja su usvojena sa 45 glasova za i 18 glasova protiv)
- Razmatranje predloga vlade vezano za regrutovanje dodatnih službenika u zatvoru Dubravë/Dubrava⁶ (Predlog je usvojen sa 61 glasom za i jednim glasom protiv)
- Razmatranje predloga vlade vezanog za regrutovanje osoblja Agencije za upravljanje konfiskovanim imovinom⁷ (Predlog je usvojen sa 65 glasova za i tri glasa protiv)
- Razmatranje zahteva Odbora za ljudska prava, polnu ravnopravnost, nestala lica i javne peticije u pogledu produžetka roka za razmatranje Nacrta zakona o zaštiti od nasilja u porodici (Zahtev je usvojen sa većinom glasova za i nijednim glasom protiv)
- Razmatranje predloga vlade vezanog za imenovanje jednog člana Kosovske komisije za nadmetanje (Imenovanje je usvojeno sa 46 glasova za i 11 glasa protiv)
- Razmatranje predloga vlade u vezi imenovanja jednog člana odbora Kosovske Agencije za Privatizaciju (Imenovanja su usvojena sa 46 glasova za i 14 glasa protiv)

3. Parlamentarne prakse i rad sednica Skupštine

Zakonodavni proces

- Tokom zakonodavnog procesa, Skupština je usvojila sledeća 6 zakona:

Naziv	Funkcionalni odbor	Prvo razmatranje	Drugo razmatranje	Vremenski okvir
Zakon o zaštiti ličnih podataka ⁸	Odbor za unutrašnje poslove i bezbednost	29. oktobra 2009.	29. aprila 2010.	6 meseci
Zakon o dijaspori Kosova	Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport	29. oktobra 2009.	15. aprila 2010.	5.5 meseci

⁶ Vlada je predložila da se zaposli dotano još 71 službenik koji će raditi u zatvoru Dubravë/Dubrava .

⁷ Vlada je predložila da se zaposli 17 službenika novouspotavljene Agencije za upravljanje konfiskovanim imovinom.

⁸ 29. decembra 2009, Skupština je usvojila zahtev Odbora za produžavanje roka za razmatranje Nacrta zakona o zaštiti ličnih podataka do 31. januara 2010. Odbor je ipak prešao rok od tri meseca.

Zakon o poštanskim uslugama	Odbor za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju	29. oktobra 2009.	15. aprila 2010.	5.5 meseci
Zakon o sudskoj medicini	Odbor za zakonodavstvo i pravosudna pitanja	28. januara 2010.	29. aprila 2010.	3. meseca
Zakon o izvršenju međunarodnih sankcija	Odbor za spoljne poslove	28. januara 2010.	15. aprila 2010.	2.5 meseca
Zakon o izmeni i dopuni Zakona o porezu na dodatnu vrednost	Odbor za budžet i finansije	11. marta 2010.	15. aprila 2010.	1 mesec

Komentar: Pravilo 35.6 predviđa da “kada se odbor za razmatranje jednog nacrtu zakona odredi, on podnosi njegove preporuke Skupštini ne kasnije od dva meseca posle prvog razmatranja, samo ukoliko je produžetak odobren od strane Skupštine.” Pet od gore pomenuta nacrtu zakona su usvojena od strane Skupštine dosta posle roka predviđenog pravilom 35.6 i samo je jedan odgovoran funkcionalni odbor tražio od Skupštine da produži rok, što nije bilo u saglasnosti sa pravilom 35.6. Mnogi prethodni OEBS izveštaji o nadgledanju su takođe naveli da odbori Skupštine imaju poteškoće u razmatranju i izveštavanju njihovih preporuka o nacrtima zakona shodno vremenskom okviru predviđenim pravilom 35.6. OEBS je otuda preporučio da bi Skupština trebala da zaposli dodatno osoblje za podršku odborima, tako da bi oni mogli da razmotre nacrtu zakona na blagovremen način. U ovom pogledu, važno je pomenuti da je 1. marta, Predsedništvo usvojilo predlog Sekretarijata da zaposli 13 eksperata koji bi podržali odbore u njihovom radu.⁹ Pored toga, odbori bi takođe trebali nastojati da razmotre nacrtu zakona unutar tarženog vremenskog okvira češćim sastajanjem, kada je potrebno, ne samo na nedeljnim i dvonedeljnim osnovama kao što i obično čine.

- Predsedništvo je 28. aprila primilo zahtev od Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje za dodatno vreme od jednog meseca za razmatranje Nacrtu zakona o medicinskim instrumentima i proizvodima, i usaglasilo se da u dnevni red sledeće plenarne sednice uključi zahtev Odbora. Skupština je na plenarnoj sednici od 29. aprila usvojila zahtev Odbora za ljudska prava, polnu ravnopravnost, nestala lica i javne peticije za dodatno vreme od 15 dana za razmatranje Nacrtu zakona o zaštiti od nasilja u porodici.

⁹ Skupština će zaposliti 13 eksperata koji će pružiti podršku sledećim odborima: eksperta za ekonomiju i finansije za podršku Odboru za budžet i finansije, eksperta za ekonomiju i finansije za podršku Odboru za javne finansije, eksperta za evropske integracije za podršku Odboru za evropske integracije, eksperta za međunarodne odnose za podršku Odboru za spoljne poslove, eksperta za tehničke nauke za podršku Odboru za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikacije, eksperta za zaštitu životne okoline za podršku Odboru za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu i prostorno planiranje, eksperta za obrazovanje za podršku Odboru za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport, eksperta za zdravstvena pitanja za podršku Odboru za zdravlje, rad i socijalno staranje, eksperta za bezbednost za podršku Odboru za nadgledanje bezbednosnih snaga Kosova, tri pravna eksperta za podršku Odboru za zakonodavstvo i pravosudna pitanja, Odboru za interese i prava zajednica i Odboru za ljudska prava, polnu ravnopravnost, nestala lica i javne peticije, i eksperta za evropsko partnerstvo.

Komentar: Pravilo 35.6 predviđa da “kada se odbor za razmatranje jednog nacrt zakona odredi, on podnosi njegove preporuke Skupštini ne kasnije od dva meseca posle prvog razmatranja, samo ukoliko je produžetak odobren od strane Skupštine.” Nacrt zakona o zaštiti od nasilja u porodici i Nacrt zakona o medicinskim instrumentima i proizvodima su usvojeni oba na prvom razmatranju na plenarnoj sednici od 28. januara. Otprilike tri meseca kasnije, obe komisije su podnele zahteve za produžavanje roka za razmatranje odgovarajućih nacrt zakona, što nije bilo u saglasnosti sa pravilom 35.6. Odbori su trebali da podnesu takve zahteve pre isteka roka od dva meseca za razmatranje nacrt zakona.

- Skupština je 16. marta razmotrila predlog podnet od strane gosp. Riza Smaka (AKR) koji predlaže da bi Skupština trebala da naloži Vladi da pripremi Zakon o zaštiti dece i maloletnika od štetnog sadržaja. Predsedništvo je odlučilo da zatraži mišljenje vlade u pogledu predloga gosp. Smaka. Valda ipak nije još dala svoje mišljenje po ovom pitanju.

Komentar: Odluka Predsedništva je bila u skladu sa pravilom 34.1, koji predviđa da “kada jedan član Skupštine podnosi Kancelariji za predloge i predstavke predlog da Skupština treba da naloži Vladi da pripremi nacrt zakona, u tom slučaju Predsedništvo treba da zatraži mišljenje Vlade .”

Dostavljanje nacrt zakonodavstva

- Nacrt zakona o instituciji narodnog advokata je dostavljen 16. februara, Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona o upravnom postupku je dostavljen 18. februara; Nacrt zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma je dostavljen 22. februara; i Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona o porezu na dodatnu vrednost je dostavljen 24. februara. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije, 15, 14, 12 i deset radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 11. marta.

Nacrt zakona o državnoj administraciji je dostavljen 18. januara, Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona o navodnavanju poljoprivrednog zemljišta je dostavljen 15. marta, Nacrt zakona o sudovima je dostavljen 22. marta, Nacrt zakona o štrajku je dostavljen 31. marta; i Nacrt zakona o električnoj energiji je dostavljen 1. aprila. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije 58, 19, 14, sedam i šest radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 15. aprila.¹⁰

Nacrt zakona o upravnom sporu je dostavljen 6. aprila, Nacrt zakona o metrologiji je dostavljen 8. aprila, i Nacrt zakona o porezu na nepokretnu imovinu je dostavljen 20. aprila. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije, 15, 13 i šest radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 29. aprila.

Komentar: Pravilo 35.1 zahteva da se prvo razmatranje nacrt zakona održi ne ranije od deset radnih dana i ne kasnije od tri radne nedelje od dana njegovog dostavljanja. Otuda, pet od gore pomenuta nacrt zakona- Nacrt zakona o državnoj administraciji, Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona o navodnavanju poljoprivrednog zemljišta, Nacrt zakona o štrajku, Nacrt zakona o električnoj energiji i Nacrt zakona o porezu na nepokretnu imovinu – nisu razmotreni na prvom razmatranju u saglasnosti sa pravilom 35.1. Nacrt zakona o državnoj administraciji i Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona o

¹⁰ Obratite pažnju da je prvo razmatranje Nacrt zakona o državnoj administraciji prvobitno bilo predviđeno da se održi na plenarnoj sednici od 11. februara, ali je bilo odloženo zbog odsustva ministra za javnu administraciju, koji je trebao da predstavi Nacrt zakona Skupštini. Za detaljnije informacije vidi izveštaj 01/2010 OEBS Misije na Kosovu o nadgledanju Skupštine Kosova.

navodnjavanju poljoprivrednog zemljišta su razmotreni na prvom razmatranju više od tri radne nedelje posle njihovog dostavljanja, dok je prvo razmatranje Nacrta o štrajku, Nacrta zakona o električnoj energiji i Nacrta zakona o porezu na nepokretnu imovinu održano ranije od deset radnih dana posle njihovog dostavljanja. Važno je da postoji bolje planiranje prvog razmatranja sa ciljem da ne bi kasnili sa njihovim usvajanjem.

Skupština usvaja njen novi Poslovnik

- Tokom plenarne sednice od 29. aprila, Skupština je usvojila u drugom razmatranju njen novi Poslovnik, uključujući 57 amandmana. Novi Poslovnik uključuje nekoliko novih odredaba, koji teže ka poboljšanju rada Skupštine, posebno na polju nadgledanja izvršioca, zakonodavnog razmatranja, nadgledanja nezavisnih institucija i transparentnosti za javnost. Nove odredbe pružaju bolje opcije za efikasnije regulisanje pitanja za vladu i interpelacija, koji su na raspolaganju Skupštine kao ključni instrumenti nadgledanja. Novi Poslovnik takođe predstavlja okvir koji ima za cilj poboljšanje interakcije između Skupštine i nezavisnih institucija, posebno usredsređujući se na izveštavanje nezavisnih institucija Skupštini, što nije bilo regulisano prethodnim Poslovnikom. Pored toga, novi Poslovnik predviđa jasnije odredbe tokom procesa zakonodavnog razmatranja i povećavanje odgovornosti Skupštine prema njenim biračima objavljivanjem rezultata elektronskog glasanja sa plenarne sednice.

Komentar: Posle izbora održanih u novembru 2007. za Skupštinu Kosova i na početku njenog trećeg mandata, Odbor za mandat, imunitet i poslovnik je počeo da radi na izradi novog Poslovnika. Novi Nacrt je usvojen na prvom razmatranju na plenarnoj sednici od 11. decembra 2008. Pored toga, novi Poslovnik je ostao nedovršen u Skupštini za više od godinu dana posle njegovog usvajanja na prvom razmatranju jer Odbor za mandat, imunitet i poslovnik i Predsedništvo Skupštine nisu mogli da harmonizuju svoje stavove. Novi Poslovnik je stupio na snagu od dana kada je usvojen. Sledeći Izveštaj o nadgledanju će biti osnovan na saglasnosti sa novim Poslovnikom.¹¹

Skupština razmatra godišnje izveštaje nezavisnih institucija za 2009. godinu.

- Skupština je 29-30. aprila razmotrila godišnje izveštaje sledećih pet nezavisnih institucija za 2009. godinu:
  - Izveštaj Nezavisne Komisije za Medije,
  - Izveštaj Agencije za Antikorupciju,
  - Izveštaj Regulatorne Komisije za Javnu Nabavku,
  - Izveštaj Organa za razmatranje javne nabavke,
  - Izveštaj Kosovskog penzijskog trusta.

Skupština je u potpunosti razmotrila izveštaje ostavljajući dovoljno vremena za diskusije i dozvoljavajući funkcionalnim odborima odgovornim za svaku instituciju da daju uvodni opšti pregled. Tokom diskusije, kako članovi većine tako i članovi opozicije Skupštine, su bili mišljenja da funkcionisanje i rad nezavisnih institucija ne bi trebalo biti pod političkim uticajem ili pritiskom. Skupština je usvojila godišnje izveštaje Nezavisne komisije za medije, Agencije za antikorupciju, Regulatorne komisije za javnu nabavku i Organa za

---

¹¹ Kao deo izrade novog Poslovnika, Odbor je održao Seminar u julu 2007, podržan od strane OEBS-a, što je omogućilo da se pripremi početni nacrt novih pravila. OEBS je dao jedan broj proceduralnih sugestija i podataka za novi Poslovnik, bazirajući se na zaključke i opažanja njenog tima za nadgledanje tokom drugog mandata Skupštine. Sugestije OEBS-a su uključile poboljšanje ključnih funkcija Skupštine, kao što je nadgledanje izvršioca, zakonodavni proces i odgovornost Skupštine.

razmatranje javne nabavke, ali ne i izveštaj Kosovskog Penzijskog Trusta (KPT), pošto je smatrano da izveštaj ne daje tačne procene aktivnosti za 2009. godinu i da je sadržao samo finansijsku izjavu, uzetu od baze podataka KPT. Od KPT-a je traženo da dopuni svoj izveštaj i ponovo podnese Skupštini.

Komentar: OEBS je primetio da je više nezavisnih institucija podnelo svoje godišnje izveštaje tokom 2010. nego prethodnih godina. Uočljiva je činjenica povećanja trenda u Skupštini za diskusije i detaljno razmotranje godišnjih izveštaja nezavisnih institucija, i davanje preporuka. Na nivou odbora ima više diskusija, i proaktivniji pokušaji su učinjeni od strane Skupštine za saradnju sa nezavisnim institucijama.

Skupština nailazi na teškoće u upravljanju vremenom predviđenim za parlamentarna pitanja

- Tokom vremena predviđenog za pitanja na plenarnoj sednici od 11. marta, 14 pitanja je postavljeno od strane članova Skupštine, od kojih je 12 dobilo odgovor od vlade. Na plenarnoj sednici od 1. aprila, ukupno 30 pitanja je uključeno u redovnom periodu za pitanja za valdu za usmene odgovore. Od 30 pitanja, 8 su bila pitanja odložena sa prethodne sednice i 22 nova pitanja. Pored toga, samo deset pitanja je dobilo odgovor i 20 dodatnih pitanja je odloženo za sledeću sednicu pošto je vreme za pitanja isteklo. Na plenarnoj sednici od 15. aprila, 23 pitanja je uključeno u redovnom periodu za pitanja za vladu za usmene odgovore, od koji je 7 pitanja odloženo sa prethodne sednice i 16 novih pitanja. Od 23 pitanja, samo jedanaest pitanja je dobilo odgovor i 12 dodatnih pitanja je odloženo za sledeću sednicu jer je vreme za pitanja isteklo. Na plenarnoj sednici od 29. aprila, devet od 13 pitanja je dobilo odgovor od strane Vlade.

Komentar: Vreme predviđeno za pitanja tokom perioda izveštavanja je održano od strane Skupštine u saglasnosti sa pravilom 26. "pitanja za vladu za usmene odgovore", što predviđa da će dnevni red svake sednice uključiti vreme do 50 minuta za pitanja članova za vladu, sa jednim minutom za pitanje, tri minuta za odgovor ministra, jednim minutom za sledeće pitanje, i dva minuta za odgovor na sledeće pitanje.

Ranije je navedeno i tokom ovog perioda izveštavanja da sva pitanja nisu mogla da se procesiraju u vremenu od 50 minuta zbog velikog broja pitanja podnetih od strane članova. Vredi pomenuti da je Odbor za poslovnik uključio nove odredbe u novom Nacrtu Poslovnika, shodno čemu će period za pitanja trajati do 60 minuta i član Skupštine će imati pravo da postavi samo dva pitanja tokom jedne plenarne sednice. Nove odredbe su imale za cilj da učine period za pitanja efikasnijim pružajući članovima koji podnose pitanja bolju mogućnost da dobiju odgovor na blagovremen način. Pored toga, odsustvo vlade da odgovori na pitanja stvara teškoće Skupštini u upravljanju na odgovarajući način vremenom predviđenim za pitanja i često dovodi do toga da pitanje izgubi svoju važnost. Skupština bi se otuda trebala više potruditi i trebala bi vršiti svoj autoritet da bi osigurala odgovornost vlade, koja je ključna demokratska funkcija parlamenta.

4. Pristup

- Tokom perioda izveštavanja, OEBS Misija na Kosovu je nastavila da ima pristup plenarnim sednicama, sastancima Predsedništva i sastancima odbora. OEBS Misija na Kosovu je takodje dobila kopije dokumenata koji se tiču Skupštine i transkripte sa plenarnih sednica.

5. Transparentnost

Skupština nije objavila evidenciju elektronskog glasanja plenarnih sednica, koje su se održale tokom perioda izveštavanja.

Komentar: Na plenarnoj sednici od 15. februara 2008. godine, predsednik Skupštine je izjavio da će Skupština na svojoj veb stranici objavljivati evidenciju o elektronskim glasovima tokom donošenja odluka na plenarnim sednicama. Nakon izjave predsednika, Skupština je počela sa objavljivanjem evidencije o elektronskim glasovima počevši od vandredne plenarne sednice 17. februara 2008. godine ali ne i redovno. Zbog toga se preporučuje da Skupština redovno objavljuje evidenciju elektronskih glasova kako bi poboljšala transparentnost Skupštine, posebno odgovornost članova Skupštine prema svojim biračima.

- Radio televizija Kosovo pruža prenos uživo svih plenarnih sednica tokom perioda izveštavanja. Članovima javnih i institucionalnih posmatrača je dozvoljen pristup plenarnim sednicama. Skupština ima svoju web stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinakosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografije članova Skupštine, zapisnike i transkripte sa sednica Skupštine i sastanaka odbora, kopije zakona i rezolucija koje je Skupština usvojila, zajedno sa ostalim informacijama.

KRAJ.